

**Transportföretag inom e-handeln PM
– en lägesbild 2020/2021 2022:2**

Transportföretag inom e-handeln PM
– en lägesbild 2020/2021 2022:2

Trafikanalys

Adress: Rosenlundsgatan 54
118 63 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 20

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Mattias Viklund

Publiceringsdatum: 2022-01-28

Förord

De senaste åren har e-handeln ökat kraftigt och detta har accelererat ytterligare under coronapandemin då konsumenters köpvanor förändrats. Trafikanalys har i rapporten *E-handelns effekter på transportsystemet* utvecklat kunskapen kring hur den växande e-handeln har påverkat godstransporterna i Sverige, med fokus på sista milen-leveranser. Denna PM är ett underlag till denna rapport.

I denna PM beskrivs olika transportföretag som fraktar e-handelns paket, både inom sällanköps- och dagligvarubranschen. Detta för att skapa en överblick över hur aktuella aktörer påverkats av den ökade e-handeln och hur dessa arbetat med att möta den ökade efterfrågan. Beskrivningen baseras på företagens egna publiceringar på webbplatser, i års- och hållbarhetsrapporter. Bilden kompletteras med inslag från nyhetsartiklar och reportage.

PM har skrivits av Sofia Grape, praktikant på Trafikanalys under hösten 2021. Innehållet har granskats av Sara Berntsson, projektledare, och Hans ten Berg, båda vid Trafikanalys.

Östersund januari 2022

Per-Åke Vikman

Avdelningschef

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Bakgrund	7
1.1 Syfte	8
1.2 Metod	8
1.3 Avgränsningar och urval	8
2 Företagskartläggning	9
2.1 PostNord	9
2.2 DHL	10
2.3 Budbee	12
2.4 Instabox	13
2.5 DB Schenker	14
2.6 Early Bird	15
2.7 Airmee	16
2.8 Bring	17
2.9 UPS	18
2.10 ICA	19
2.11 Coop	21
2.12 Mathem	22
2.13 Axfood	23
Bilagor	25
3 Referenser	29

Sammanfattning

E-handels starka tillväxt har påverkat såväl paketleverantörer som matvaruföretag. Den ökade efterfrågan på snabba och smidiga paketleveranser har gett plats åt nya aktörer att konkurrera om marknadsandelar. De nyare paketleverantörerna har under 2020 haft en stark tillväxt och riskkapital är investerat för att möjliggöra ytterligare expansion. De stora jättarna som PostNord, DHL och Schenker har tack vare sin etablering, sitt kapital och sina resurser klarat e-handels tillväxt bra, samtidigt som de har uppdaterat sitt kunderbjudande för leveranser den "sista milen".

Sett till både omsättning och årets resultat för respektive företag, fortsätter de större aktörerna att öka. De nyare företagen kämpar fortfarande för att gå med vinst trots markanta ökning i omsättning.

Matvaruföretagen påverkades också av den ökade e-handeln. En uppgång i handlade varor i fysisk butik sågs i mars 2020 när första vågen av coronapandemin bröt ut. Uppgången planade därefter ut och i stället skedde en ökning i e-handlade dagligvaror. Detta gjorde att matvaruföretagen lade mer resurser på att utveckla sin e-handel och sitt kunderbjudande.

1 Bakgrund

Under 2020 hade Sveriges e-handel en explosionsartad tillväxt på 40 procent och en ökning i omsättning på 35 miljarder kronor (PostNord E-barometern årsrapport 2020). Bara ökningen motsvarar hela 2012 års omsättning och den totala e-handelsförsäljningen 2020 uppgick till 122 miljarder kronor. PostNords E-barometern, från 2020 visar att den främsta förklaringen till detta är coronapandemin som inneburit att folk stannat hemma i mycket större utsträckning och valt att e-handla mer av både sällanköps- och dagligvaror.

E-barometern visar att dagligvaror haft den största tillväxttakten och uppgått till 95 % följt av möbler och heminredning på 63 % under 2020. Skönhet och hälsa, inklusive apotek, växte med 59 % och kläder och skor med 39 %. PostNord uppger att många fler konsumenter e-handlat under 2020 och för betydligt mer pengar och att fler troligtvis kommer fortsätta att handla online när pandemin är över (PostNord E-barometern årsrapport 2020).

I slutet av 2020 uppmätte PostNords konsumentundersökningar att oron för att bli smittad var som högst, och under samma period växte e-handeln som mest. I november och december inträffar även både Black Friday, Black Week och julhandeln, vilket brukar påverka försäljningen. En koppling som går att se mellan pandemin och e-handeln är tillväxten för kläder och skor, vilken var relativt låg i jämförelse med övriga produktkategorier. Branschen har haft det tufft när sociala evenemang ställts in och behovet för nya kläder inte varit lika stort som vanligt.

Konsumenters snabba förändringar i köpmönster från fysiskt till digitalt har inneburit stora utmaningar. Konkurrensen har ökat vilket krävt högre produktivitet, ett starkare varumärke och bättre kostnadseffektivitet (PostNord års- och hållbarhetsredovisning 2020). Det gäller både för de företag som säljer sällanköpsvaror och för de i dagligvarubranschen, men ett annat verksamhetsområde som också påverkats av e-handels framfart är företagen som står för leveransen.

För att vinna marknadsandelar försöker transportföretagen erbjuda den bästa möjliga konsumentupplevelsen och den högsta bekvämlighetsnivån samt stärka sin varumärkesposition (PostNord års- och hållbarhetsredovisning 2020). Att ha ett tydligt miljö- och hållbarhetsfokus bidrar också till konkurrenskraften.

Sista milen-leveranser gick från att vara koncentrerad till tätorter och större städer till att under 2020 börja sträcka sig utåt och uppåt i landet. Alternativet för kontaktlös leverans och kvittering har under det gångna året ökat kraftigt som en följd av den sociala distanseringen, vilket kom kräva en del uppdateringar av företagets leveransprocesser (Svensk Postmarknad 2021). DHL var i stort sett det enda företaget som haft paketboxar som komponent till sitt servicenät i Sverige, men under pandemiåret började PostNord Sverige placera ut olika boxlösningar i Stockholm.

I och med den stora omställningen har även nyare, mindre företag börjat konkurrera om marknadsandelar med de största som är PostNord, DHL och Schenker. Exempelvis började även Budbee använda sig av paketboxar, men snabbast växande under 2020 var Instabox (Svensk Postmarknad 2021). Därför är det intressant att titta närmare på några av dessa nya aktörer för att få en överblick över hur branschen utvecklats under pandemiåret 2020.

1.1 Syfte

Detta PM är ett underlag till Trafikanalys rapport E-handelns effekter på transportsystemet¹ som utvecklar kunskapen kring hur den växande e-handeln påverkat godstransporterna i Sverige, med fokus på sista milen-leveranser. PM:et syftar till att skapa en sammanfattande bild av hur olika paketleverantörer och matvaruföretag hanterat den ökade e-handeln och konsumenters krav på olika leveransalternativ. Texten ämnar även ge viss klarhet i hur företagen arbetar med att leverera sista milen och hur miljömålen ska nås när transporterna blir fler.

1.2 Metod

För att få insikt i hur paketleverantörer och matvaruföretag hanterat den ökade e-handeln kartläggs ett urval av företag. Kartläggningen görs genom att gå igenom respektive företags webbplatser, års- och hållbarhetsredovisningar samt nyhetsartiklar och reportage från främst 2020 och 2021.

Eftersom paketleverantörer och matvaruföretag arbetar med olika typer av varor, vilket påverkar hur leveransalternativen och -möjligheterna kan se ut, kommer dessa inte jämföras med varandra.

För en översikt av företagen som studeras i PM, se Bilaga, Tabell 1 och Tabell 2.

1.3 Avgränsningar och urval

För att begränsa antalet företag kartläggs nio paketleverantörsföretag samt fyra av de största matvaruföretagen. Samtliga matvaruföretag är svenska men paketleverantörerna är antingen svenska, delvis svenska eller globala. Detta gör att informationen kan vara av olika omfattning beroende på vad för typ av information som finns att tillgå. Med hänsyn till detta är det ändå relevant att titta närmare på paketleverantörer av olika storlek och från olika ursprung, med motiveringen att samtliga är starka konkurrenter på den svenska marknaden.

De redovisade resultaten baseras på företagens egna redovisningar och har ej kontrollerats eller validerats med andra uppgifter.

Kartläggningen avser bidra med en sammanfattande överblick av respektive företag, snarare än att ge en fullständig och uttömmande beskrivning.

¹ Rapport 2022:4 *E-handelns effekter på transportsystemet*.

2 Företagskartläggning

2.1 PostNord

PostNord, som ägs till 60 % av svenska staten och 40 % av danska staten, har cirka 8 000 fordon i sin flotta och finns i hela Sverige och Norden. Totalt har PostNord över 8 000 utlämningsställen (Transportarbetaren 2021) och antalet paketboxar lokaliserade nära människors hem växer kraftigt - just nu finns 330 men man siktar på att ha 12 500 år 2022 (Breakit 2021a). Ett ytterligare mål är att ha 50 000 etablerade boxlösningar år 2026 (Svensk Postmarknad 2021).

PostNords 12 000 brevbärare arbetar under kollektivavtal med Seko (Transportarbetaren 2021). PostNord är marknadsledare i Norden inom tredjepartslogistik; de erbjuder företag att utlokalisera lager och tillhörande tjänster för att optimera sitt lager och leveranskedja (PostNord 2021a). 2020 hade PostNord Sverige en omsättning på 20,7 miljarder kronor och årets resultat var 718 miljoner kronor, en stor ökning från 2019 års resultat som landade på 12 miljoner. Ökningen har till stor del berott på den stora efterfrågan på pakettleveranser (PostNord Sverige Årsredovisning 2020).

Leverans och retur

Den extrema e-handelstillväxten har lett till ett högre tryck på leveranser och PostNord menar att undersökningar visar att leveransalternativ kan vara en avgörande faktor i fullföljandet av köp på internet (PostNord 2021b). Konsumenter vill kunna välja leveranssätt samt förstå hur och när paketet levereras. Detta kräver konkurrenskraftiga alternativ av företagen. Tjänsten "Delivery Checkout" är en integrationslösning som PostNord erbjuder till företag som har e-handel, där PostNord äger frakten (PostNord 2021c). PostNord levererar även sista milen med FlexChange-tjänsten och MyPack Home, vilka innebär att kunden (och företagskunden) kan välja att få varan levererad till verandan eller receptionen. Via FlexChange går det också att boka leverans till ombud eller serviceställe samt upphämtning av retur. MyPack Home innebär leverans till hemmet för paket under 35 kilo. Båda alternativen erbjuder kontaktfri leverans (PostNord 2021d).

Fler kunder vill ha möjligheten att returer ska kunna upphämtas vid hemmet. Man tror att denna ökning kan vara ett resultat av den ökade sociala distanseringen under pandemin (PostNord E-barometern 2020).

Steg-för-steg hur det e-handlade paketet når kunden

1. Paketet hämtas upp från företaget som paketet beställdes ifrån av en av PostNords chaufförer. Därefter körs det till en omlastningsplats där skåpbilar sammanstrålar för att lasta om alla paket i större lastbilar. Sedan transporteras paketet till en av Sveriges tio paket-terminaler.
2. Paketet sorteras på terminal av maskiner.
3. Paketet transporteras genom landet i lastbil till nästa terminal. Man packar bilarna så smart som möjligt för att minimera lufttransporter.

4. Paketen sorteras på nytt på den nya terminalen. Tidigare sorterades paketen i ca sju olika riktningar, vid detta steg sorteras de till att skickas i upp till 700 riktningar. Dessa motsvarar ombud, en skåpbil som ska till ett område där paketen ska levereras direkt till dörren eller till en större mottagare.

5. Paketen delas ut. Föraren lastar sin bil med de sorterade paketen och kör dessa till ombud alternativt levererar direkt till dörr (PostNord 2021e).

Hållbarhet

PostNord nådde målet att minska klimatavtrycket med 40 % jämfört med 2009 års nivå och för 2030 finns en ny ambition om att nå fossilfrihet. En utmaning med den snabbt växande e-handeln är förändringsprocessen i ökade paket och minskade brevvolymer, vilket innebär att hela bolaget påverkas; infrastruktur, kapacitet, kunderbjudande samt medarbetare (PostNords års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Coronapandemins effekter på PostNord Sverige

Coronapandemin har bidragit till en kraftig tillväxt av logistiktjänster som Paket B2C² och Varubrev (dvs. leveranser från företag till kund). Den största volymutvecklingen såg man i mars-april 2020. Dessa trender stabiliserades och förstärktes sedan mot slutet av året. B2C-tjänsternas tillväxt kulminerade i samband med Black Friday, Black week och julhandeln och man såg nya volymrekord. Efterfrågan på tyngre gods sjönk i början på pandemin men återhämtade sig efter sommaren (PostNord Sverige årsredovisning 2020).

Korta utdrag ur PostNord Sveriges årsrapport 2020.

- För PostNord Sverige uppgick 2020 den statliga ersättningen relaterad till sjukfrånvaro till 112 miljoner kronor.
- En ny leveransmodell lanserades som innebär att brev delas ut varannan dag men paket varje dag. Detta för att möta efterfrågan. Under 2021 sker det här i region väst och Stockholmsregionerna och 2022 i övriga Sverige.
- E-handeln beräknas fortsätta växa med positiva effekter för antal paket. Priskonkurrensen är dock hård och utgör en utmaning för både tillväxt och lönsamhet.
- Kunder ställer högre krav på bekvämlighet, flexibilitet och smidiga leveranser. PostNord Sverige har under 2020 fokuserat på att utveckla hemleveranser samt gjort en pilot och ställt ut 100 paketboxar, vilka ökat i antal 2021.

2.2 DHL

DHL levererar i hela Sverige och finns utöver det i 220 länder. Bolaget är till största del privatägt och den tyska staten äger en femtedel av bolaget. 400 000 personer arbetar för företaget varav 5 200 i Sverige. Med deras "Strategy 2025 – Delivering Excellence in a Digital World" ämnar de svara på senaste års trender (globalisering, digitalisering, e-handel och hållbarhet) genom att fortsätta med den redan pågående digitala omvandlingen inom koncernen. De siktar även på att skapa långsiktig, lönsam tillväxt inom sina kärnlogistikverksamheter (DHL 2021).

² B2C betyder "Business to consumer".

Eftersom DHL är ett stort, globalt företag tittar vi närmare på hur verksamheten drivs i Sverige. DHL Freight Sweden AB, dotterbolag till DHL Nordic AB, är lokaliserade i Stockholm och bedriver landburna in- och utrikestransporter samt speditionstjänster på ett 30-tal orter i Sverige (DHL Freight Sweden AB årsredovisning 2020). År 2020 omsatte DHL Freight Sverige 7,8 miljarder kronor, en minskning från 2019 års omsättning på 7,9 miljarder. Däremot ökade årets resultat och gick från 108 miljoner till 189 miljoner kronor. Antalet anställda ökade även från 2 420 till 21 324 personer (Hitta 2021).

Leverans och retur

DHL i Sverige har över 1 600 ombud och 120 DHL-boxar. Under 2020 erbjöds kontaktfri leverans till dörren och sedan augusti 2021 har de återgått till att kunna leverera enligt alternativet "inbärning till hänvisad plats". För att returnera varor med DHL behöver kunden en retursedel och går därefter till ett av DHL:s ombud. De hämtar inte returer från hemmet (DHL 2021). Företaget levererar både B2B och B2C och 2019 hade DHL Freight Sweden 260 fordon (Mer Info 2019).

Sedan 2016 samarbetar DHL i Sverige med Instabox till stor del på grund av att Instabox har ett stort antal paketboxar placerade i centrala Stockholmsområdet. Detta förenklar inlämnings- och upphämtningslösningar för såväl kund som DHL. Instabox menar att deras vision är att kunna erbjuda smidiga logistiklösningar och ser gärna att andra aktörer utnyttjar deras skåp för att utöka sitt serviceerbjudande (MyNewsDesk 2016).

Hållbarhet

Bolagets moderbolag har antagit ett koncernövergripande program, CSR, för socialt ansvarstagande i miljöfrågan. CSR-programmet innefattar Go Green, Go Help och Go Teach. Go Green fokuserar på att öka koldioxideffektiviteten med 50 % jämfört med 2007 års nivåer, minska luftföroreningar genom eldrivna sista milen-fordon, att certifiera 80 % av de anställda som Go Green specialister samt att ha över 50 % av sin försäljning med Green Solutions. Go Help innefattar humanitär- och katastrofprojekt samt transporttjänster och Go Teach handlar om utbildning och mentorskap (DHL Freight Sweden AB årsredovisning 2020).

DHL kommer investera sju miljarder euro till 2030 för att minska sina utsläpp till under 29 miljoner ton. Detta ska de nå genom 30 % hållbara blandningar av flygbränsle, 60 % av deras fordon för sista milen-leveranser ska vara elektriska, nya byggnader ska vara koldioxidneutrala och de ska erbjuda gröna alternativ för alla sina kärnprodukter och -lösningar (DHL 2021).

Coronapandemins effekter på DHL Freight Sverige

Precis som många andra bolag har DHL Freight Sverige och DHL i Tyskland påverkats av coronapandemin. Under året har bolaget därför arbetat med kostnadskontroll, vilket lett till att ekonomin inte påverkat resultatet i så stor utsträckning. Däremot finns en risk att DHL på längre sikt drabbas av lågkonjunktur med ökad arbetslöshet vilken i så fall kan påverka volymer och resultat. Företagsledningen utvärderar den finansiella påverkan kontinuerligt, meddelar DHL Freight Sverige i årsrapporten för 2020. För att stärka sin konkurrenskraft har ett stort antal medarbetare genomgått olika interna utbildningar under året. Bland annat har det rört sig om ledarträning, arbetsrätt och arbetsmiljö, en del operativa kurser samt miljö och miljölagstiftning. Ett stort fokus har även legat på e-learningkurser i och med den starka tillväxttakten för e-handeln (DHL Freight Sweden AB årsredovisning 2020). Redan innan coronapandemin, 2019, fanns viss beredskap för en växande e-handel eftersom man sett en

ökning under tidigare år. Däremot trodde man att den skulle öka i ungefär samma takt trots att man tagit i beaktning att coronapandemin skulle kunna leda till lägre intäkter som i sin tur skulle kunna påverka ekonomin (DHL Freight Sweden AB årsredovisning 2019).

2.3 Budbee

Budbee är ett techbolag som bildades 2016 och levererar i Sverige, Danmark, Finland och Nederländerna. Företaget skriver på sin webbplats att de erbjuder en logistiklösning i teknisk framkant för e-handlare. De kallar kombinationen av teknisk innovation som används för att lösa logistiska utmaningar för logtech (Budbee 2021).

Budbee beskriver i en artikel att traditionella budfirmor i första hand tänker på hur varan ska gå från A till B och glömmar bort konsumentupplevelsen. Att det som främst skiljer de olika budföretagen och deras logistiklösningar åt är huruvida man involverar avsändare och mottagare samt tar hänsyn till slutkundens unika behov. Att de smidiga leveranserna är något som gör Budbee konkurrenskraftiga (Hometail 2021).

År 2020 hade bolaget en omsättning på 404 miljoner kronor (SVD 2021a) en ökning från 2019 års omsättning på 150 miljoner (Budbee årsredovisning 2019). Årets resultat låg på -90 miljoner kronor, 2019 var resultatet -66 miljoner men sett i relativa tal är resultatet ändå en förbättring från 2019 (SVD 2021a). Budbee sysselsätter sammanlagt cirka 1 000 chaufförer, det framgår inte hur många som är verksamma i Sverige. Enligt en lönetabell från 2020 måste en av Budbees egna chaufförer göra 80 leveranser på ett femtimmarsskift för att komma upp till bolagets angivna normallön på 200 kronor i timmen. De flesta paket körs ut av någon av Budbees underleverantörer och enligt Budbee ska dessa betala motsvarande kollektivavtalslön (Transportarbetaren 2021).

Leverans och retur

Budbee gör hemleveranser på kvällstid då de flesta är hemma, men kan även lämna paket utanför dörren. De kan även leverera till någon av sina 600 Budbee Boxar (Dagens logistik 2020). Returer bokar kunden själv i appen och väljer ett tidsintervall då Budbee kommer och hämtar returen från hemmet (Budbee 2021). Budbee har 116 fordon med trafik tillstånd (Transportarbetaren 2021).

Sedan start har företaget arbetat med el-cyklar och den typen av leveranser ökar kraftigt. De använder även skåpbilar för att leverera sista milen, dessa är packade med paket på den "grönaste terminalen i lastmile-universumet" lokaliserad i Brunna i Stockholm och är utrustad med solpaneler på taket (Budbee 2021). I juni i år öppnade Budbee en terminal i Helsingborg som ska kunna sortera 150 000 paket om dagen (E-handel 2021a).

MoveByBike samarbetar sedan nyligen med Budbee för att de anser att Budbee kan hjälpa deras mål om fossilfrihet och större kundbaser (Transport och logistik 2021).

Hållbarhet

I dagsläget är 97 % av Budbees leveranser fossilfria och under 2021 är målet att 100 % av hemleveranserna ska vara det (Budbee 2021).

Coronapandemins effekter på Budbee

Under coronapandemin ökade efterfrågan på Budbees tjänster. Många föredrog smittsäkra leveransalternativ och därför blev kontaktfria leveranser till dörren ett standardval för över hälften av Budbees kunder (Hometail 2021). Coronapandemin har bidragit till att Budbee haft en tillväxt på 170 % under 2020 (SVD 2021a). Utöver de 150 orter där Budbee erbjudit sina tjänster, utökade företaget sin räckvidd och lanserades på ytterligare 63 orter i Sverige – inom loppet av tre veckor (Di digital 2020a). Detta innebär att sex av tio svenskar numera kan välja att få hemleverans av Budbee vid onlineköp. Företaget menar att den kraftiga ökningen i tillväxt och expansion beror på den ökade e-handeln under coronapandemin (Di digital 2020a).

2.4 Instabox

Instabox startade 2015 och är en frakttjänst som levererar till sina egna boxar, ofta placerade i eller i anslutning till matvarubutiker. Instabox har flest paketboxar i landet, 1 200 (Breakit 2021a) och når därför ut till 50 % av Sveriges befolkning (Instabox 2021). De planerar att påbörja en lansering av 3 000 nya boxar och därmed nå ut till hela befolkningen. Instabox fyrdubblade sin omsättning från år 2019 till 2020, från 63 miljoner kronor till 246 (Dagens logistik 2021b). Företaget har ungefär 500 chaufförer anställda, av dem är en tiondel CE-chaufförer. Instabox har inte kollektivavtal, men anställer till skillnad från de andra nya transportföretagen sina egna chaufförer (Transportarbetaren 2021).

Leverans och retur

Hur kunden väljer Instabox som leverantör:

- Kunden väljer Instabox som leveransalternativ på webbsidan där köpet genomförs, paketet levereras till en box, kunden får därefter ett sms och hämtar sedan ut sitt paket (Instabox 2021).

Instabox levererar sju dagar i veckan och erbjuder leverans samma dag med 89 % av sina samarbetspartners. Detta har resulterat i att deras kunder anser att företaget erbjuder smidiga sista milen-leveranser. Retur bokar kunden via Instabox app och lämnar därefter returen i boxen, därifrån hämtar Instabox returen (Instabox 2021).

Hållbarhet

Instabox är till 97 % fossilfritt efter första kvartalet 2021 (Instabox 2021). Instabikes (leverans från boxen till hemmet på cykel) lanserades i Stockholm i juni i år (MyNewsDesk 2021a).

Företaget har cirka 100 fordon som nu ställt om till miljövänligare alternativ för bränsle och kör numera på HVO Neste MY (Neste 2021).

Coronapandemins effekter på Instabox

Antalet användare ökade 2020 med 150 % (Dagens logistik 2021b). I mars 2020 såg företaget en 50-procentig ökning i jämförelse med prognos, som en effekt av coronapandemin och under året lanserades tjänsten i både Norge och Danmark (Di digital 2020b). Instabox benämns som ett av de snabbast växande bolagen i Europa och under 2021 har en satsning på etablering i Nederländerna planerats (Dagens infrastruktur 2021).

2.5 DB Schenker

DB Schenker i Sverige transporterar det mesta över hela världen. De är dotterbolag till tyska statligt ägda Deutsche Bahn. Sammanlagt har DB Schenker i Sverige över 3 500 medarbetare och finns på 25 distrikt över hela landet. Chaufförerna har kollektivavtal med Transport (Transportarbetaren 2021). 2020 hade företaget 3 160 fordon och i dagsläget finns tre eldrivna fordon (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020). De är ett av världens ledande och snabbast växande globala leverantörer av logistiktjänster och utöver sista milen-leveranser erbjuder företaget, precis som de andra större företagen, tjänster såsom import, lagerhantering och export (DB Schenker 2021). DB Schenker i Sverige bidrar i det nationella godstransportsrådet och har behandlat Trafikanalys regeringsuppdrag gällande effektivisering av e-handeln (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020).

DB Schenker i Sverige består av flera bolag och hållbarhetsredovisningen innefattar både Schenker AB, Schenker Logistics AB, Schenker Consulting AB, Schenker Åkeri AB och Schenker property Sweden AB. 2020 hade DB Schenker i Sverige en omsättning på 14.3 miljarder kronor och årets resultat uppgick till 448 miljoner, en ökning från 2019 års resultat på 265 miljoner kronor (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020).

Leverans och retur

DB Schenker erbjuder olika val av hemleveranser, men verkar vara en begränsad del av företagets verksamhet (Transportarbetaren 2021). Ombud är en viktig del i leveranskedjan och i nuläget har de 1 600 ombud runt om i Sverige. När det kommer till paketboxar använder de sig av iBoxens paketboxar. iBoxens mål är att ha 1 box per 90 hushåll och 50 000 boxar 2026 vilket ska bidra med tillgänglighet i hela Sverige. I somras ställdes 300 ut i Stockholm (Mitt i 2021). Retur gör kunden på ett ombud eller terminal (DB Schenker 2021).

Hållbarhet

Målet är att minska sina utsläpp med 70 % till 2030 och uppnå Sveriges mål att bli klimat-neutrala 2045. Företaget miljökompenserar och stöttar projekt inom hållbarhetsområdet. Genom ruttoptimering, ökad fyllnadsgrad och att minimera antalet "bomhämtningar" ska företaget gå mot en mer hållbar transportlösning. Fyllnadsgraden har stor påverkan på transporteffektiviteten och de har lyckats effektivisera transportererna genom en kombination av förbättrad planering och bättre anpassade paketbilar eftersom de nu kan genomföra samma transportupplägg men med färre antal bilar (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020).

När det kommer till eldrivna fordon har DB Schenker i Sverige en el-cykel som testats för att distribuera paket i Linköping. Riksdagens Trafikutskott var där för att testa lösningen och var positivt inställda. Många tror att detta kommer bli en del av distributionen i stadskärnorna (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020).

Laddkapaciteten i elnätet och batteriviktens påverkan på lastkapaciteten är i nuläget de största utmaningarna i omställningen till eldrivna fordon. DB Schenker samarbetar med åkeri TGM där bilarna kan laddas över natten. I Göteborg körs en bil av Volvo Trucks sedan 2019, i Karlstad körs sedan 2017 en Scania Laddhybrid P320 och i Falun körs den dagliga distributionstrafiken av Schenkers samarbetsåkeri Godsservice i Dalarna. Sedan 2019 körs en del av godset av Scantias elhybridlastbil (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020).

Coronapandemins effekter på DB Schenker i Sverige

Som en konsekvens av coronapandemin och den ökade e-handeln har bolaget mött nya utmaningar i arbetsmiljön. Exempelvis har man sett fler belastningsekonomiska risker och risker gällande smittspridning och oron kring den inom företaget. Detta har inneburit att det varit högst angeläget för DB Schenker att snabbt agera och skapa rutiner för att både personal och kund ska känna sig trygga (DB Schenker hållbarhetsredovisning 2020). De menar att arbetsmiljöarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare aldrig varit så tydligt som under 2020. Dessvärre drabbades företaget, som många andra, av sjukbortfall men produktionen verkar ha kunnat flyta på som vanligt.

2.6 Early Bird

Företagets tjänst baseras på befintlig tidningsutdelning och når 95 % av Sveriges befolkning. Paketet levereras enbart på morgonen, ofta i samband med tidningsbud men även de som inte får tidningsbud kan använda tjänsten. Företaget hette från början Morgontidning Distribution (MTD) men bytte år 2019 namn till Early Bird (Early Bird 2021a). Sedan starten 2019 har företagets volym och omsättning vuxit med 400 %. I MTD-gruppen ingår nio lokala distributionsbolag som nu ställer om och implementerar det nya affärsområdet i verksamheten för att möta den ökade efterfrågan på paketleveranser när papperstidningsdistributionen minskar (Dagens Logistik 2021c).

2020 omsatte företaget 550 000 kronor, ungefär samma som föregående år (560 000), och årets resultat uppgick till 189 000 kronor - en ökning från 2019 års resultat på 51 000 kronor (Ratsit 2021).

Leverans och retur

Processen från beställning till leverans:

- Kunden beställer en vara på internet, väljer Early Bird som fraktsätt och därefter utvärderas varan för att se om leverans med Early Bird är möjlig. Detta beror på adress och vikt. Varan accepteras sedan som paket och får ett kolli-ID, ordern registreras och packas hos e-handlaren. Paketet lämnas över till Early Bird som transporterar paketet under natten och på morgonen har kunden paketet vid sin dörr (Early Bird 2021a).

Företaget levererar 20 000–30 000 paket varje morgon och levererar sju dagar i veckan (E-handel 2020). Sammanlagt rör det sig om 7 200 tidningsdistributörer som delar ut paket. Alla har kollektivavtal. Detsamma på terminalerna där transportavtalet gäller. På terminalerna används också två bemanningsföretag som har godkänts av Transports företrädare.

Tidningsbuden jobbar i ett antal bolag som ägs av landets största tidningshus. En känslig fråga är att morgontidningar får skattepengar genom distributionsstödet. I praktiken innebär det att också paketutdelningen subventioneras (Transportarbetaren 2021). Företaget har lägre ranking på Trustpilot än andra företag som exempelvis Budbee. Många kunder klagar nämligen på försvunna paket och Early Bird försäkrar att de arbetar hårt för att förbättra kundupplevelsen och kvaliteten på tjänsten (E-handel 2020).

Hållbarhet

Cirka 50 % av sista milen-leveranserna är fossilfria och företaget har påbörjat en hållbarhetsstrategi och ett hållbarhetsarbete som ligger i linje med Agenda 2030 och FN:s 17 globala mål gällande hållbar utveckling. De arbetar även för att reducera sin klimatpåverkan kopplat till Parisavtalets målsättning om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader (Early Bird 2021b).

Coronapandemins effekter på Early Bird

Den ökade e-handeln har bidragit till att Early Bird investerar i en ny paketterminal som ska vara klar för användning i september 2022. Paketleveranserna ökade med 200 % 2020 och investeringen i den nya terminalen ska underlätta i det dagliga arbetet och vara ett strategiskt steg i företagets framtida utveckling (Dagens Logistik 2021d).

På grund av den ökade efterfrågan ingick Early Bird 2021 ett samarbete med iBoxen vars målsättning är att ha 50 000 paketboxar 2026. Leveranserna kommer utgå från ett befintligt distributionsnät och på så vis blir de även mer hållbara (Dagens Logistik 2021e).

2.7 Airmee

Airmee är en av de tre snabbast växande aktörerna när det kommer till hemleveranser. De kallar sig för ett techbolag, det vill säga ett bolag som kännetecknas av att det utvecklar nya produkter eller lösningar, och startades 2018. De erbjuder en teknisk plattform som kopplar ihop e-handlare med transportörer och konsumenter. Plattformen bygger delvis på en algoritm som tagits fram av forskare på KTH (Airmiz AB 2021). De ökade sina leveranser med 300 % under 2020 och tog in 160 miljoner kronor av investerare i början av 2021 (MyNewsDesk 2021b). 2020 hade bolaget en omsättning på 89 miljoner kronor och en tillväxt på över 200 %, 2019 hade företaget en omsättning på 28 miljoner kronor (Di Digital 2021). Bolaget har utvecklat en teknisk plattform för att optimera logistiken i städerna. Via plattformen erbjuder Airmee ett unikt erbjudande i att koppla samman e-handlare med leverantör/logistikbolag och kund. Bolaget menar att andra företag gärna får använda deras tekniklösning för egen räkning. Konkurrens fördelen som kommer med detta är att de blir relativt ensam på marknaden att leverera både stora och små paket samt matvaror (MyNewsDesk 2021c).

Företaget äger inga egna fordon och anställer inga chaufförer (Transportarbetaren 2021). Transporterna hanteras i stället av underleverantörer som enligt Airmee ska betala marknadsmässiga löner.

Leverans och retur

Snabba leveranser är en konkurrensfördel för e-handeln. Just nu investeras riskkapitalet i lösningar som ska leverera produkter inom 15–30 minuter där produkterna går igenom så kallade "dark stores", vilket går att likna vid ett mini-lager som man kan leverera snabbt ifrån (Techarenan News 2021). En tredjedel av leveranserna sker med eldrivna fordon som elcykel eller elbil och når ut till över 6 miljoner svenskar (MyNewsDesk 2021b). Retur bokas via Airmees app.

Hållbarhet

Över 90 % av leveranserna är fossilfria. 2022 ska alla leveranser av mindre paket levereras med eldrivna fordon (MyNewsDesk 2021b).

Coronapandemins effekter på Airmee

Företaget har haft en konstant tillväxt sedan coronavirusets utbrott och i mars 2021 lanserade de sin tjänst i fem nya städer (Techarenan News 2021). Airmee har under våren 2020 arbetat med att köra ut skyddsutrustning åt Stockholms stadsmission (News cision 2020). De har även levererat provtagningskit för coronavirus till medarbetare inom vård och omsorg i Stockholmsregionen (MyNewsDesk 2020a).

2020 var Airmee den ledande aktören inom hemleveranser av apoteksvaror och dessa volymer ökade rekordartat som en följd av coronapandemin. Det var då man insåg att detta kunde vara startskottet för ett förändrat konsumentbeteende och företaget började införa rutiner för att minska smittspridningen (MyNewsDesk 2020b).

Den ökade e-handeln och efterfrågan för hemleveranser under pandemin har gynnat bolagets tillväxt. Nettoomsättningen under 2020 var 89 miljoner kronor, samtidigt som årets resultat var negativt, -60,2 miljoner kronor. Bolaget har under 2020 investerat i den tekniska plattformen för att stärka erbjudandet mot befintliga och framtida kunder (Airmiz AB 2021).

2.8 Bring

Bring är ett norskt post-och logistikföretag som grundades 2005. Deras hemmamarknad är i Norden och de har kontor i Norge, Sverige, Danmark och Finland men gör även en del utlandsleveranser (Bring 2021). Bring menar på sin webbplats att de får ut paket lika snabbt som sina konkurrenter, men att leveranserna är grönare. De har cirka 6 000 medarbetare (Bring 2021). Bring når ut till 345 orter i Sverige och 90 % av Sveriges befolkning. 2017 hade Norska Posten och Bring tillsammans cirka 3 500 fordon (Vehco 2017). Bud- och expressverksamheten har under 2020 sålts till koncernbolaget Bring Courier & Express AB och Bring Express Sverige har bytt namn till Bring E-Commerce & Logistics AB.

Bring E-commerce & Logistics AB omsatte år 2020 1,1 miljarder kronor, 2019 års omsättning var något högre. Årets resultat 2020 var -4,9 miljoner, 2019 var resultatet 20,6 miljoner kronor. Även antalet anställda minskade från 476 till 414 (Bring E-commerce & Logistics AB Årsredovisning 2020).

Leverans och retur

Det går att följa Brings leveranser i realtid samt välja tilläggstjänster som exakt leveransplats eller ett visst tidsfönster. De levererar även på kvällar och helger och under coronapandemin lanserades en tjänst som tillåter digital signering. I flera storstadsområden erbjuds "same day-leverans" och utöver det har Bring 1 674 ombud (Svensk Postmarknad 2021) samt hämta-själv-lager i ungefär 30 olika städer (Bring 2021). I Norge och Danmark har Bring cirka 1 050 paketboxar och snart ska de även lanseras i Sverige. Detta kommer ske i samarbete med iBoxen.

Hållbarhet

Sedan 2008 har Bring arbetat med hållbara leveranser. Till Stockholm city och närförorts-områden levereras paketen i elbilar och Bring kör även fossilfritt ut från terminalerna i Stockholm, Göteborg, Malmö och Linköping. Målet är att bli helt fossilfria 2025, men är redan nu 80 % fossilfria (Bring 2021).

Under 2021 lanserade Bring Shelfless, en helintegrerad fulfilmentlösning med full-automatiserade lager i Stockholm och Oslo. På lagret arbetar man med effektiv och optimerad lagerhållning. Man har också uppgraderat packningen så att den görs med återvunnet material och paketen packas med mindre luft (Bring 2021). 2020 öppnades en ny terminal i Västberga i Stockholm, byggd för att hantera hållbara leveranslösningar. Där finns bland annat ett 40-tal laddstationer för elbilarna, vilket underlättar hemleveranserna i Stockholm.

Coronapandemins påverkan på Bring E-Commerce & Logistics

Bring bedömer att kreditrisken och likviditetsrisken är låg med anledning av att bolaget ingår i en koncernkontorsstruktur med Norska Posten AS, vilket säkrar bolagets ekonomiska och finansiella ställning. Coronapandemin har inte påverkat bolagets finansiella ställning och resultat. Därför har man inte behövt vidta några specifika åtgärder för detta. Däremot har kraven från kunder ökat gällande branschens förmåga till effektivisering, ökad tillgänglighet, kvalitetsförbättringar och ett förbättrat miljötänk. De olika delarna i bolaget har därmed behövt samarbeta på ett bra sätt (Bring E-Commerce & logistics årsredovisning 2020).

2.9 UPS

Företaget startade 1907 av två tonårsentreprenörer i Kalifornien och finns idag i 220 länder (UPS 2021a). De har cirka 200 fastanställda chaufförer i Sverige som hämtar och lämnar paket till både företags- och privatkunder (Transportarbetaren 2021). 2020 ska UPS ha haft över 300 elbilar och 700 hybrider i sin fordonsflotta samt beställt 10 000 elfordon (Feber 2020). Företaget, som räknas till en av de globala logistikjättarna, ökade sin omsättning från 2019 med 14,2 % och 2020 omsatte de 8,6 miljarder dollar (totalt) varav 330 miljoner kronor i Sverige (Dagens Logistik 2021f).

Leverans och retur

Leverans sker dygnet runt. De erbjuder som de flesta andra både hemleverans och att kunden kan hämta ut paket på ett av deras utlämningsställen som finns hos olika lokala företag som UPS samarbetar med. Dessa kallas för UPS Access Points (UPS 2021a) och det verkar finnas 374 av dessa ombud i Sverige enligt Svensk Postmarknad (2021). För upphämtning i paketbox får kunden välja en av iBoxens boxar då UPS samarbetar med dem (E-handels-trender 2021).

Returer bokas och lämnas in på ett av dessa ställen, alternativt hämtas de upp från hemmet av en av UPS chaufförer (UPS 2021a). De finns mestadels i södra Sverige och sträcker sig som längst till Gävle. Tillsammans med PostNord, Schenker, DHL och Bring levererar UPS 99 % av paketdistributionen i Sverige (Svensk Postmarknad 2021).

Hållbarhet

UPS satsar på eldrivna fordon och investerar i företaget Arrival som levererar just dessa (Dagens infrastruktur 2020). 25 % av alla fordon som köps in från och med 2020 ska gå på ett alternativt bränsle eller med avancerad teknik för att kunna uppnå målet om minskade absoluta (totala) utsläpp med 12 % till år 2025 (UPS hållbarhetsrapport 2019).

Coronapandemins effekt på UPS

När corona kom att klassas som en pandemi av WHO ökade oron inom bolaget. Det ledde till en negativ påverkan på såväl verksamheten, den ekonomiska utvecklingen och dess resultat som likviditeten hos en del kunder. Redan 2019 hade UPS räknat med att minska kostnader på styckbasis för att man beräknade att BNP-tillväxten i Sverige skulle sakta ner under 2020. Man ville upprätthålla en stark operativ hävstång (UPS årsredovisning 2019).

UPS årsredovisning för 2019 signerades i mitten av juni 2020, vilket innebär att man kunnat dokumentera coronapandemins första våg. För UPS Sweden kan man se att det tidiga stadiet av coronapandemin innebar en minskning av leveranser för både in- och utgående volymer hos de ordinarie fraktkunderna, men man såg en ökning i förfrågningar gällande enskilda transporter från nya och befintliga kunder. Dessa ersatte dock inte de ordinarie volymerna (UPS årsredovisning 2019).

Bolaget har även satt upp rutiner för att begränsa smittspridningen och har som högsta prioritet att garantera hälsan och säkerheten för både anställda och kunder (UPS 2021b).

2.10 ICA

ICA har cirka 23 000 anställda men cirka 50 000 om man inkluderar de som arbetar på deras kontor, med logistik eller i någon av Icas eller handlarägda butiker (ICA 2021). När kunden väljer hemleverans på ICA:s webbplats väljer man även vilken ICA-butik som ska leverera maten, alternativt väljer kunden att hämta upp den färdigpackade matkassen i någon av ICA:s butiker. Detta gäller både lösplock och färdiga matkassar (ICA 2021).

ICA-gruppen hade 2020 fem miljoner stammisar (medlemmar) och 1,5 miljoner betalkort kopplade till butiken. Omsättningen uppgick 2020 till 126 miljarder kronor, till skillnad från 2019 års 119 miljarder. Årets resultat 2020 var 4,1 miljarder, en ökning från 3,4 miljarder året innan. ICA-gruppens största segment utgörs av ICA Sverige som står för 72 % av den totala omsättningen (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Leverans och transport

ICA har börjat transportera livsmedel via tåg mellan Borlänge och Luleå, vilket ersätter sex lastbilar som tidigare kört sträckan varje vecka. Detta minskar deras årliga koldioxidutsläpp med 440 000 kilo (Trailer 2021).

Gällande hemleveranser har fler privatägda butiker egen utkörning av varor. I dessa fall bestämmer butikerna själva över frågor som lön och avtal. ICA centralt har cirka 150 anställda chaufförer och kör ut mat, dessa är anställda av bolaget och omfattas av transportavtalet (Transportarbetaren 2021).

I samarbete med Röda Korset har ICA, Apotek Hjärtat och Rimi Baltic kunnat öka tillgängligheten för hemleveranser av mat och läkemedel till riskgrupper både på lokal och nationell nivå. 2020 inledde ICA ett samarbete med AB Volvo för att underlätta sin del av den svenska livsmedelsförsörjningen. Detta innebar att ICA kunde använda Volvos godståg till transporter av varor från Europa till Sverige.

Apotek Hjärtat satsar bland annat genom konceptet "Click & Collect" på sista milen-leveranser, 2021 har man även försökt samleverera med ICA. En annan tjänst är "ICA Pronto" där man från mobilen kan beställa färdig mat, och andra varor från ICA för att inom en timme få det levererat till önskad adress (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Apotek Hjärtat äger inga egna lastbilar och majoriteten av ICA Sveriges lastbilar är inhyrda, förutom för ICA Sveriges e-handelstransporter samt ett mindre antal egenägda lastbilar. Under 2020 har dock inhyrda lastbilar använts även för ICA Sveriges e-handelstransporter för att möta den snabbt ökande transportvolymen (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Hållbarhet

ICA-gruppen nådde sitt mål om att bli klimatneutrala 2020. 2030 är målet att ha noll nettoutsläpp i den egna verksamheten och halvera klimatpåverkan från kunders inköp av livsmedel (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Coronapandemins effekter på ICA-gruppen

I års- och hållbarhetsredovisningen beskrivs 2020 som ett annorlunda år som präglats av pandemin och därmed en växande e-handel. För ICA fastigheter och ICA Sverige blev nettoomsättningen positiv, medan ICA-banken blev negativt påverkad av pandemin på grund av kreditförluster och Apotek hjärtat hade också ett utmanande år. När folk började bunkra upp varor hemma såg man en stor volymökning i försäljning som sedan blev betydligt lägre. Man såg även en stor minskning för Rimi Baltic på grund av de hårda restriktionerna i Estland, Lettland och Litauen. Däremot ser det ut som att de positiva och negativa effekterna totalt sett tagit ut varandra när det kommer till den finansiella aspekten.

ICA-gruppen menar att flera av deras produkter och tjänster (mat, läkemedel, finansiella tjänster) fyller samhällskritiska funktioner och har därför försökt möjliggöra att alla ICA-gruppens tjänster ska hålla i gång så opåverkat som möjligt. Med avstamp i försiktighetsprincipen och i enlighet med Folkhälsomyndighetens råd har företaget gjort en hel del insatser för att tackla pandemin. Några av dessa åtgärder är till exempel att man uppmanat alla inom koncernen som kan arbeta på distans att göra det samtidigt som det gjorts medarbetarundersökningar för uppföljning av medarbetarnas välmående. Stort fokus har också lagts på att minska smittspridning på arbetsplatser i form av strikta hygienrutiner, kontinuerliga riskbedömningar, plexiglasskivor vid kassorna och avståndsmarkeringar. Man har även arbetat med att möta trycket på e-handeln genom att skala upp logistik och transporter (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020).

E-handel

Andelen färdigpackade matkassar och lösplock online ökade 2020 med 117 % och Apotek Hjärtat ökade sin onlinehandel med 92 %. Innan pandemins utbrott hade man dock räknat med viss växande e-handel och en del satsningar inom området hade gjorts under de senaste åren (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020). VD:n Per Strömberg säger i

årsrapporten för 2020 att man ser positivt på den ökade e-handeln och att de öppnat ett nytt onlinelager i Göteborg, ett högautomatiserat e-handelslager i Stockholm samt har inlett ett partnerskap med Ocado för utvecklingen av e-handelslösningar (ICA-gruppen års- och hållbarhetsredovisning 2020).

2.11 Coop

Kooperativa förbundet (KF) har formen av en ekonomisk förening med konsumentägda företag och föreningar som uppdragsgivare (KF Årsredovisning 2020a). Syftet för KF är att generera ekonomisk nytta till de enskilda individer som är medlemmar samtidigt som de vill att medlemmarnas konsumtion ska kunna bidra till hållbar utveckling för människor och miljö. KF är indelat i flera verksamhetsområden varav detaljhandeln består av Coop (KF årsredovisning 2020b). **Coop Sverige** ansvarar för utveckling och inköp av logistik, varusortiment, marknadsföring samt affärsstöd till alla Sveriges Coop-butiker (694 butiker år 2019) (KF årsredovisning 2020a). Coop Sverige ansvarar även för centrala funktioner för e-handelsverksamheten gentemot de butiker som drivs av Coop Butiker & Stormarknader samt av konsumentföreningar.

Coop Butiker & Stormarknader AB ägs av KF och Konsumentföreningen Stockholm (KfS). De driver 325 Coop-butiker i södra, sydöstra och mellersta Sverige under varumärkena Coop och Stora Coop (KF Årsredovisning 2020b). Coop Butiker & Stormarknader hade 2020 en omsättning på 20 217 miljoner kronor och Coop Sverige 32 697 miljoner kronor (KF årsredovisning 2020c).

Coop Nord är en medlemsägd ekonomisk förening och fokuserar sin detaljhandel på dagligvaror. Coop Nord är den näst största detaljhandelsdrivande föreningen i landet och består av 79 butiker. Antal medlemmar är 297 509. Nettoomsättningen var något mindre än 2019 (4 445 miljoner), 2020 uppgick den nämligen till 4 398 miljoner kronor vilket man menar beror på coronapandemin och stängd gräns mot Norge samt begränsningar i resandet. Pandemin har påskyndat utvecklingen av online-verksamheten och nu erbjuder Coop Nord hemkörning, men framför allt har konceptet att hämta upp sin online-handlade mat i butik utvecklats. Online erbjuds i 23 % av Coop Nord's butiker och fler enheter öppnas under 2021 (Coop Nord årsredovisning 2020).

Coop Väst Ekonomisk förening finns i 54 kommuner och bedriver sin dagligvaruhandel under varumärket Coop och Stora Coop. Deras e-handelsverksamhet har vuxit kraftigt som en följd av coronapandemin. Antalet butiker är 149 och även Coop Väst påverkades av den stängda gränsen till Norge. Man fortsätter investera i e-handeln och Coop Hämta (onlinebeställningar som upphämtas i butik). Omsättningen uppgick 2020 till 8 342 miljoner kronor, en ökning med cirka tre miljarder från föregående år. (Coop Väst årsredovisning 2020)

Antal anställda i Coop Butiker & Stormarknader är 3 856 och Coop Sverige 1 524, i Coop Nord 1 175 personer och i Coop Väst är 2 293 anställda. Antal butiker är sammanlagt ca 800 och de har cirka 3,7 miljoner medlemmar (Coop 2021).

Leverans och transport

Av alla Coops transporter färdas 35 % via tåg. 2024 invigs Coops nya supersatsning med en helautomatiserad terminal i Eskilstuna som ska göra leveranserna mer effektiva, miljövänliga och säkra. Det kommer byggas järnvägsspår där Coops två egna (600 meter långa) tåg ska

lasta och lossa flera gånger om dagen. Detta gör att från terminalen kan de förse 800 butiker runt om i Sverige med färsk-, kolonial- och nonfood-varor (KF Årsredovisning 2020b).

Coop går inte ut med antalet leveranser de gör eller hur många chaufförer som sysselsätts. De säger att kollektivavtal är ett krav de ställer på underleverantörerna och i Stockholm och Göteborg använder Coop sig av Widrikssons åkeri för att leverera matkassar, vilka är kollektivavtalsbundna. På mindre orter använder man Gordon Delivery, som inte anställer sina egna chaufförer utan arbetarna får lön genom "egenanställningsföretaget" Cool company, vilket är ett avtalslöst bemanningsföretag (Transportarbetaren 2021).

2.12 Mathem

2006 startades företaget som numera både är etablerat och efterfrågat på marknaden. I en bil får det plats med upp till 30 leveranser och 2018 lanserades företagets första el-bil. År 2010 utsågs Mathem till Sveriges sjätte bästa sajt och Sveriges bästa matbutik (Topp 100 2010). Antal anställda 2020 uppgick till 1 428.

Omsättningen ökade markant under år 2020 och uppgick till 2.3 miljarder kronor, 2019 låg omsättningen på 1,5 miljarder kronor. Dock gick företaget med ungefär en halv miljard i förlust. Man menar att detta beror på den stora satsningen de gjort på företagets kapacitet och även under 2021 förväntar sig företaget ett negativt resultat även om det kommer förbättras i takt med ökad volym, ökad service och utökade samarbeten (Breakit 2021b).

Leverans och transport

Tidigare hade Mathem Axfood som grossist, men 2017 bestämde sig Mathem för att byta grossist till Bergendahls på grund av bättre prisupplägg och service. Året innan köpte Axfood upp Mathems konkurrent, Mat.se, men Mathems vd menar att detta inte påverkade bytet av grossist (Di Digital 2017). 2018 hade företaget över 230 bilar (MyNewsDesk 2018).

Hållbarhet

Under 2021 planerar Mathem att driftsätta 200 mer miljövänliga bilar som går på HVO och samtidigt göra sig av med 100 äldre fordon (E-handel 2021b). För att undvika så många tomgångar som möjligt har Mathem ingått ett samarbete med PostNord och kör (på tillbaka-vägen, efter leverans av matvaror) returerna åt PostNord (Mathem.se 2021). De erbjuder sig även att ta med kunders pant och samtliga papperskassar är återvinningsbara och helt biologiskt nedbrytbara.

Coronapandemins effekter på Mathem

Från och med Coronapandemins utbrott gick Mathems försäljning upp med 50–100 % på bara några få veckor, vilket satte stor press på kapaciteten då de inte lyckades leverera som de brukade (DN 2020).

2.13 Axfood

Axfood har varumärken som Mat.se, Willys och Hemköp och bolaget svarar inte på hur många leveranser de utför eller hur många som sysselsätts med att leverera produkter hem till privatpersoner (Transportarbetaren 2021). Tillsammans sålde Mat.se, Willys och Hemköp för 2,8 miljarder kronor 2020, en ökning med 112 % från 2019, och e-handeln växte med 157 %. Axfood har sammanlagt cirka 11 000 årsanställda och fler än 300 egenägda butiker samt 600 samverkande handlarägda butiker och nettoomsättningen är cirka 53 miljarder kronor. Butiksomsättningen för Axfood växte med 8,7 % (Axfood års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Leverans och transport

Willys lanserade under 2020 hämtskåp på en del bensinstationer och Mat.se började med samleverans tillsammans med Apohems apoteksvaror. Även en möjlighet att leverera färdiga måltider från ett par utvalda restauranger hem till kunder lanserades. På Dagab lanserades under våren 2021 ett pilotprojekt för att ruttoptimera leveranser och effektivisera hela Axfoodkoncernens transportverksamhet. Till en början ska detta implementeras i butiksflödet, dvs. leverans från företag till kund, följt av Middagsfrids-leveranser (Axfood 2021a).

Hållbarhet

Axfoodkoncernen har 153 tunga lastbilar varav hälften går på biogas men dieselbilarna går att tanka med HVO. Målet är att 100 % av deras fordon ska vara fossilfria 2030. Bilarna levererar i första hand varor till butikerna (Axfood 2020). Av Dagabs lastbilar är 60 % fossilfria och hälften av alla tjänsteresor sker med tåg (Axfood 2021b).

Coronapandemins effekter på Axfood

Under pandemin växte efterfrågan på dagligvaror och man såg en minskning i försäljningen på restauranger och caféer. I takt med att konsumtionen av mat till hemmet ökade behövde verksamheterna ställas om. Detta innebar en minskning i försäljning för Axfoods Snabbgross och Urban Deli. Även Dagabs försäljning till servicehandeln minskade eftersom färre kunder handlade i närbutiker och på bensinstationer. Däremot kom en del nya initiativ för att möta efterfrågan, förutom ökad kapacitet till e-handelsverksamheten introducerade exempelvis Hemköp morgonhandling för personer i riskgrupp och Willys öppnade en dedikerad kundsupport för ovana e-handlare. Mat.se öppnade en särskild jourbutik och Snabbgross öppnade upp över hälften av sina butiker för försäljning till konsument. Effektiviteten i koncernens eget e-handelslager förbättrades vilket i sin tur ledde till ökad produktion inom e-handelslogistiken (Axfood års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Valmöjligheten att kunna hämta sin beställning i butik har blivit mycket populär. E-handeln stod för 4,8 % av den totala försäljningen för helåret 2020 och man menar att detta är en tydlig effekt av coronapandemin. Click & Collect, dvs. upphämtning i butik stod för 3,1 % av den totala försäljningen medan hemleveranser stod för 2,9 % (E-handel 2021c).

Tillväxtsiffrorna tyder på att Axfood vuxit mer och snabbare än marknaden när det kommer till e-handeln, och motsvarar nästan 5 % av omsättningen. Detta menar Frida Riddarstolpe, ansvarig för digital utveckling och e-handel på Axfood, beror på att de satsat så mycket på just Click & Collect som ger kunden möjligheten att välja när maten ska hämtas upp om man inte

har möjlighet att vara hemma för att vänta på hemleverans. "Maten måste ju oftast in i kylskåp eller frys direkt och därför är Click & Collect-tjänsten så populär", förklarar hon (Podtail 2020).

Nicklas Skogman, analytiker på Handelsbanken, menar dock att trots den kraftiga e-handelstillväxten är varken Axfood eller ICA:s online-försäljning något de tjänar pengar på, och aktierna står stilla (SVD 2021b). Han förklarar att marknaden ser igenom de flesta kortvariga effekter från pandemin och kanske till och med oroar sig för att effekten blir negativ med tanke på att online-försäljningen ökat så pass snabbt och mycket.

Axfood avstod från statligt stöd för omställning/permittering men mottog kompensation genom sjuklön-ersättning för sjukfrånvaro, i enlighet med regelverket (Axfood års- och hållbarhetsredovisning 2020).

Bilagor

Tabell 1. Sammanställd information av ett urval av paketbolag, år 2020 och 2019, hämtat från respektive företags årsredovisning.

Företag	PostNord Sverige	DHL Fr Swe	Schenker AB	Budbee
Omsättning 2020 (2019)	20,7 mdkr (20,6 mdkr)	7,8 mdkr (7,9 mdkr)	14,4 mdkr (13,1 mdkr)	404 mnkr (150 mnkr)
Årets res. 2020 (2019)	718 mnkr (12 mnkr)	189 mnkr (108 mnkr)	448 mnkr (265 mnkr)	-90 mnkr (-66 mnkr)
Antal fordon år 2020	8 000	(260)	3 160	116
Antal anställda år 2020	30 000	5 200	3 500	1 000 chaufförer
Antal paketboxar år 2020	330	120	Använder iBoxen. Mål 50 000 år 2026	600
Antal ombud år 2020	8 000	1 600	1 600	Enbart boxar
Räckvidd år 2020	100%	100%	25 distrikt över hela landet	60%
Fossilfrihet år 2020	-40% klimatavtryck sen 2009	Mål: under 29 miljarder ton utsläpp & 60% eldrivna lastmile	Mål: minska utsläppen med 70% 2030, klimatneutrala 2045	97% fossilfritt

OBS! Att välja "Fossilfritt leveransalternativ" i kassan innebär enbart fossilfri leverans sista milen. Företag som enbart levererar sista milen har därmed större möjlighet att uppnå fossilfrihet snabbare än de som transporterar i mer omfattande utsträckning.

Källa: Respektive företags årsredovisning.

Tabell 1. Sammanställd information av ett urval av paketbolag, år 2020 och 2019, hämtat från respektive företags årsredovisning.

Företag	Instabox	Early Bird	Airmee	Bring (Swe)	UPS Swe
Omsättning 2020 (2019)	246 mnkr (63 mnkr)	550 tkr (560 tkr)	89 mkr (28 mnkr)	1,1 mdkr (1.1 mdkr)	- (330 mnkr)
Årets res. 2020 (2019)	- (-35 mnkr)	189 tkr (51 tkr)	-60,2 mkr (-37,3 mkr)	-4,9 mkr (20,6 mnkr)	- (1,6 mnkr)
Antal fordon år 2020	100	-	Äger inga	3 500*	-
Antal anställda år 2020	500 chaufförer	7 200 tidningsbud	25	414	200 chaufförer
Antal paketboxar år 2020	1 200	Använder iBoxen. Mål 50 000 år 2026	0	1 050 i samarbete med iBoxen	Använder iBoxen. Mål 50 000 år 2026
Antal ombud år 2020	Enbart boxar	Hemleverans alt. boxar	Hem- leverans	1 674	535
Räckvidd år 2020	50%	95%	60%	90%	Södra och Mellan- sverige
Fossilfrihet år 2020	97% fossilfritt	50% av lastmile- leveranserna är fossilfria	90% fossilfritt	80% fossilfritt	Mål: minska totala utsläpp med 12% 2025

*siffror från 2017, inkluderar både Norska Posten & Bring.

OBS! Att välja "Fossilfritt leveransalternativ" i kassan innebär enbart fossilfri leverans sista milen. Företag som enbart levererar sista milen har därmed större möjlighet att uppnå fossilfrihet snabbare än de som transporterar i mer omfattande utsträckning.

Källa: Respektive företags årsredovisning.

Tabell 2. Sammanställd information av ett urval matvaruföretag, omsättning, antal butiker och anställda år 2020 och 2019.

Företag	Omsättning 2020 (2019)	Storlek och räckvidd 2020	Antal anställda 2020
ICA	126 mdkr (119 mdkr)	Ledande dagligvaru- aktören i Sverige. 1 840 butiker varav 390 apotek.	50 000
Coop Sverige	32 mdkr (29 mdkr)	Coop butiker och stor- marknader: södra, sydöstra & mellersta Sverige. 325 butiker.	1 524
Coop Nord	4,3 mdkr (4,4 mdkr)	Västerbotten, Västernorrland och Jämtland. 79 butiker.	1 174
Coop Väst	8,3 mdkr (5,4 mdkr)	Västra Götalands, Jönköpings, Kronobergs och Kalmars län. 149 butiker.	2 293
Mathem	2,3 mdkr (1,5 mdkr)	25 orter i södra och Mellansverige (expanderar). 0 butiker.	1 428
Axfood	53 mdkr (50,7 mdkr)	Näst största dagligvaruaktören i Sverige. 300 egenägda, 600 handlarägda butiker.	11 000

3 Referenser

Airmiz AB (Airmee) Årsredovisning 2020

Axfood 2020 "Nu är hälften av Axfoodkoncernens lastbilsflotta grön"

www.axfood.se/nyhetsrum/nyheter/nu-ar-halften-av-axfoodkoncernens-lastbilsflotta-gron/

Axfood 2021a www.axfood.se/nyhetsrum/nyheter/start-av-pilot-for-axfoodkoncernens-nya-transportsystem/

Axfood 2021b www.axfood.se/hallbarhet/miljon/grona-transporter/

Axfood års- och hållbarhetsredovisning 2020

www.axfood.se/globalassets/startsidea/investerare/rapporter-och-presentationer/2020/axfood-ars--och-hallbarhetsredovisning-2020.pdf

Breakit 2021a "PostNords nya satsning utmanar Instabox – ska ha 12 500 paketboxar nästa år" www.breakit.se/artikel/29121/PostNords-nya-satsning-utmanar-instabox-ska-ha-12-500-paketboxar-nasta-ar

Breakit 2021b "Pandemiåret innebar rusning till matjätten – men förlusten skrev till nästan en halv miljard" www.breakit.se/artikel/29760/mathem-okade-omsattningen-rejalt-2020-rekordforlust-pa-narmare-en-halv-miljard-kronor

Bring 2021 www.bring.se/tjanster/hemleverans

Bring E-commerce & Logistics AB Årsredovisning 2020

Budbee 2021 <https://budbee.com/se/hur-budbee-fungerar/>

Budbee Årsredovisning 2019

Coop 2021 www.coop.se/globala-sidor/om-coop/

Coop Nord årsredovisning 2020

www.coop.se/contentassets/c739a23190114ed5a4423c16d466c7e3/coop_nord_arsredovisning_2020.pdf

Coop Väst årsredovisning 2020

www.coop.se/contentassets/ce5f3d2799e74b7d8f6aae19345aace5/coop-vest-ekonomisk-forening-arsredovisning-2020.pdf

Dagens Infrastruktur 2020 "UPS storsatsar på eldrivna fordon"

www.dagensinfrastruktur.se/2020/02/05/ups-storsatsar-pa-eldrivna-fordon/

Dagens Infrastruktur 2021 "Svenska Instabox tar ett rejält kliv in i Nederländerna"

www.dagensinfrastruktur.se/2021/05/20/svenska-instabox-tar-ett-rejalt-kliv-in-i-nederlanderna/

Dagens Logistik 2020 "Budbee storsatsar på paketskåp – ca 500 innan årsskiftet"

<https://dagenslogistik.se/budbee-storsatsar-pa-paketskap-ca-500-innan-arsskiftet/>

Dagens Logistik 2021a "E-handelns tillväxt 2020: 40%" <https://dagenslogistik.se/e-handelns-tillvaxt-2020-40-procent/>

Dagens Logistik 2021b "Instabox fyrubblar sin omsättning" <https://dagenslogistik.se/instabox-fyrubblar-sin-omsattning/>

Dagens Logistik 2021c "Early Birds Pelle Lönn blir ny VD på MTD" <https://dagenslogistik.se/early-birds-pelle-lonn-blir-ny-vd-pa-mtd/>

Dagens Logistik 2021d "Investerar i en ny terminal för att möta den ökade e-handeln" <https://dagenslogistik.se/investerar-i-en-ny-terminal-for-att-mota-den-okade-e-handeln/>

Dagens Logistik 2021e "Early Bird krokar arm med iBoxen" <https://dagenslogistik.se/early-bird-krokar-arm-med-iboxen/>

Dagens Logistik 2021f "Logistikjättarna frodas – UPS ökar med 142 procent" <https://dagenslogistik.se/logistikjattarna-frodas-ups-okar-med-142-procent/>

DB Schenker 2021 www.dbschenker.com/se-sv/om-oss

DB Schenker AB hållbarhetsredovisning 2020
www.dbschenker.com/resource/blob/664126/ca16b4c0e37643ea765b86f5d81da51e/db-schenker-h%C3%A5llbarhetsredovisning-2020-data.pdf

DHL 2021 www.dhl.com/se-sv/home/om-oss/hallbarhet/environment.html

DHL Freight Sweden AB årsredovisning 2019

DHL Freight Sweden AB årsredovisning 2020

Di Digital 2017 "Mathem dumpar Axfood som grossist" www.di.se/digital/mathem-dumpar-axfood-som-grossist/

Di digital 2020a "Efter corona-lyftet: Kinneviks budfirma lanserar på 63 nya orter" www.di.se/digital/efter-corona-lyftet-kinneviks-budfirma-lanserar-pa-63-nya-orter/

Di digital 2020b "Efter jätterundan: Nu öppnar Instabox på två nya marknader" www.di.se/digital/efter-jatterundan-nu-oppnar-instabox-pa-tva-nya-marknader/

Di Digital 2021 "Rekordår för budbolaget – men inte för deras förare: "Ett riktigt skitavtal." www.di.se/digital/rekordar-for-budbolaget-men-inte-for-deras-forare-ett-riktigt-skitavtal/

DN 2020 "Allt fler handlar mat på nätet – längre leveranstider än vanligt" www.dn.se/ekonomi/allt-fler-handlar-mat-pa-natet-langre-leveranstider-an-vanligt/

Early Bird 2021a <https://earlybird.delivery/for-foretag/leverera-paket-med-early-bird/>

Early Bird 2021b <https://earlybird.delivery/om-early-bird/hallbarhetsarbete/>

E-handel 2020 "Kritik efter försvunna paket – nu svarar logistikbolaget" www.ehandel.se/kritik-efter-forsvunna-paket-nu-svarar-logistikbolaget

E-handel 2021a "Budbee öppnar ny terminal – kan hantera 150 000 paket om dagen" www.ehandel.se/budbee-oppnar-ny-terminal-kan-hantera-150-000-paket-om-dagen

E-handel 2021b "Mathem slänger ut 100 bilar – siktar på fossilfritt redan i år". www.ehandel.se/mathem-slanger-ut-hundra-bilar-siktar-pa-fossilfritt-redan-i-ar

E-handel 2021c "Axfoods stora e-handelsrusning – ökade med 112 procent" www.ehandel.se/axfoods-stora-e-handelsrusning-okade-med-112-procent

E-handelstrender 2021 "iBoxens 50 000 boxar sätter en ny spelplan för den sista kilometern" <https://ehandelstrender.se/2021/05/24/iboxens-50-000-boxar-satter-en-ny-spelplan-for-den-sista-kilometern/>

Feber 2020 <https://feber.se/fordon/ups-bestaller-10000-elfordon/407026/>

Hitta 2021 "Bolagsdata och årsredovisning för DHL Freight Sweden AB"
[www.hitta.se/f%C3%B6retagsinformation/dhl+freight+\(sweden\)+ab/5561030437](http://www.hitta.se/f%C3%B6retagsinformation/dhl+freight+(sweden)+ab/5561030437)

Hometail rapport Fastighetsägarna 2021
www.fastighetsagarna.se/globalassets/rapporter/stockholms-rapporter/hometail-fastighetsagarens-roll-under-en-pandemi?bustCache=1611298166812

ICA 2021 www.icagruppen.se/om-ica-gruppen/start/ica-gruppen-i-korthet/

ICA Gruppen Års- och hållbarhetsredovisning 2020
https://report.icagruppen.se/media/jt1dy0pg/icagruppen_arsredovisning_2020.pdf

Instabox 2021 <https://instabox.io/se-sv/faq>

Kooperativa förbundet Årsredovisning 2020a <https://kf.se/arsredovisning2020/detta-ar-kf/>

Kooperativa förbundet Årsredovisning 2020b
<https://kf.se/arsredovisning2020/arsredovisning/forvaltningsberattelse/>

Kooperativa förbundet Årsredovisning 2020c
<https://kf.se/arsredovisning2020/arsredovisning/resultatutveckling/>

Mathem 2021 <https://support.mathem.se/s/?language=sv&tabset-91979=071f7>

MerInfo 2019 www.merinfo.se/foretag/DHL-Freight-%28Sweden%29-AB-5561030437/2jyw6jp-avap

Mitt i 2021 "De vill sätta 5000 leveransboxar över hela staden" www.mitti.se/nyheter/de-vill-satta-5000-leveransboxar-over-hela-staden/repucp!coV8N9IBL2PE1d9NfftMA/

MyNewsDesk 2016 "DHL-express Sverige skriver avtal med Instabox"
www.mynewsdesk.com/se/dhl/pressreleases/dhl-express-sverige-skriver-avtal-med-instabox-1625428

MyNewsDesk 2018 "Mathems nya elbil visar vägen mot en hållbar framtid"
www.mynewsdesk.com/se/mathem/pressreleases/mathems-nya-elbil-visar-vaegen-mot-en-haallbar-framtid-2366278

MyNewsDesk 2020a "Techbolaget Airmee levererar tester för självprovtagning av covid-19"
www.mynewsdesk.com/se/airmee/pressreleases/techbolaget-airmee-levererar-tester-foer-sjaelvprovtagning-av-covid-19-2999115

MyNewsDesk 2020b "Coronavirusets spridning har satt igång ett skifte i konsumentbeteende"
www.mynewsdesk.com/se/airmee/pressreleases/coronavirusets-spridning-har-satt-igaang-ett-skifte-i-konsumentbeteende-2982442

MyNewsDesk 2021a "Fortsatt rekordtillväxt för Instabox – fyrdubblad omsättning"
www.mynewsdesk.com/se/instabox/pressreleases/fortsatt-rekordtillvaext-foer-instabox-fyrdubblad-omsaettning-3117651

MyNewsDesk 2021b "Airmee fortsätter sin kraftiga expansion – över sex miljoner svenskar har nu tillgång till Airmees fossilfria leveranser"
www.mynewsdesk.com/se/airmee/pressreleases/airmee-fortsaetter-sin-kraftiga-expansion-oever-sex-miljoner-svenskar-har-nu-tillgaang-till-airmees-fossilfria-leveranser-3102444

MyNewsDesk 2021c "Airmee tar in över 160 MKR i ny investeringsrunda efter rekordår"
www.mynewsdesk.com/se/airmee/pressreleases/airmee-tar-in-oever-160-msek-i-ny-investeringsrunda-efter-rekordaar-3071143

Neste 2021 "Vi jobbar med närtransporter från näthandlare på ett annorlunda sätt"
www.neste.se/neste-my-fornybar-diesel/kundreferenser/instabox

News Cision 2020 "Airmee kör ut skyddsutrustning för Stockholms stadsmission"
<https://news.cision.com/se/airmee/r/airmee-kor-ut-skyddsutrustning-for-stockholms-stadsmission.c3127061>

Podtail 2020, avsnitt 163 "Click & Collect driver Axfoods hypertillväxt på nätet"
<https://podtail.se/podcast/e-handelstrender/163-click-collect-driver-axfoods-hypertillvaxt-pa/>

PostNord 2021a www.PostNord.fi/sv/vara-losningar/tredjepartslogistik

PostNord 2021b www.PostNord.fi/sv/kundtjanst/onlineverktyg/guider/guide-6-tips-for-e-handel?_ga=2.35634145.1118381959.1631609644-2002777770.1631609644

PostNord 2021c www.PostNord.fi/sv/vara-losningar/e-handel

PostNord 2021d www.PostNord.fi/sv/skicka/paket/mypack-home

PostNord 2021e www.PostNord.se/vara-losningar/artiklar/framtidens-post/sa-funkar-brev-och-paketleveranser

PostNord E-barometern, årsrapport 2020 www.PostNord.se/siteassets/pdf/rapporter/e-barometern-arsrapport-2020.pdf

PostNord Sverige AB, årsredovisning 2020

PostNord års- och hållbarhetsredovisning 2020
<https://mb.cision.com/Main/1545/3305061/1385800.pdf>

Ratsit 2021 www.ratsit.se/5568060486-Early_Bird_Licensing_AB#merInfo

Svensk Postmarknad 2021 www.pts.se/globalassets/startpage/dokument/icke-legala-dokument/rapporter/2021/post/svensk-postmarknad-2021.pdf

SVD 2021a "Budbees kamp: Ta över budsektorn i Europa" www.svd.se/mitt-i-budstrid--budbee-avslojar-rekordsiffr

SVD 2021b "E-handeln inte lönsam – en huvudvärk för ICA" www.svd.se/icas-och-axfoods-hinder--e-handeln-inte-lonsam

Trafikanalys Rapport 2022:4 *E-handelns effekter på transportsystemet*

Techarenan News 2021 "Airmee om framtidens logistik – både snabbare och mer hållbar"
www.techarenan.news/2021/03/26/budbee-tech-logistik-spara-retur-ai-algot-2021/

Topp 100 2010 "100 bästa sajter 2010" <https://topp100.idg.se/2.39772/1.352558/100-basta-sajter-2010>

Trailer 2021 "ICA byter lastbil mot tåg" www.trailer.se/artikel/ica-tar-taget

Transportarbetaren 2021 "Här är företagen som kör hem dina paket"
www.transportarbetaren.se/e-handel-exploderar-har-ar-foretagen-som-kor-hem-till-dig/

Transport och logistik 2021 "MoveByBike i samarbete med Budbee"
www.transportochlogistik.se/index.php/20210827/13150/movebybike-i-samarbete-med-budbee

Vehco, rapport 2017 www.vehco.se/sites/vehco.d7.nx/files/atoms/files/bring_se.pdf

UPS 2021a www.ups.com/se/sv/services/individual-shipper/ups-access-point-deliveries.page

UPS 2021b www.ups.com/e/sv/about/news/important-updates.page?

UPS Hållbarhetsrapport 2019 www.ups.com/assets/resources/media/sv_SE/sustainability-report-highlights-brochure.pdf

UPS årsredovisning 2019

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.